

Transkriberad beskrivning av L. R. Kökeritz Ur "Charta öfver Bergsjölund" upprättad 1777 (Lantmäteriet)

Beskrifning

År 1777 den 4 Junii och följande dagar, blef uppå herr general lieutnanten och commendeuren med Kongl. Majts Svärds Ordens stora kors, högvälborne baron Johan Wilhelm Sprengtportens anmodan, af undertecknad afmätning förrättad, så väöfver den Traett högbornättes Herre, å Kongl: Djurgården och Waldemars Ön, under namn af Bergsjölund tilförene innehaft, som och den, af Hans Kongl. Majts uppå Herr General Lieutnanten och Commendeurens gjorde underdåniga anhållan, i Nåder, genom Dess Öfverste Marskalk Ämbetets Resolution af den innevarande år, beviljade tilökning för Bergsjölund af den vid Landsvägen åt Blockhus Udden, belägne Ängs Slätten, emot en årlig avgift. Hvilka Tracter befunnos, vid afmätningens af följande beskaffenhets.

A. Utvisar omkretsen af all den mark, som utom en med östra sjökanten utlagd "sinal rimsa" (?), varit af gammalt nyttjande under Bergsjölund, hvilken innehåller 47053 $\frac{1}{4}$ kvadrat anar eller 33 tunland 12 $\frac{1}{2}$ kappland.

B. Betecknar all Bergsjölunds åbyggnad.

C. Gården som är gräsbeväxd, och på södra och norra sidorne, omsluten af staquette, samt något sluttande ifrån norra sida.

a. Fem på gården stående ekar, och en Flagg Stång o.

b. Ett lågt staquette tillika med 2ne trä lister som skilja den högre och lägre delen af gården ifrån varannan.

c. Inkörs portarna jemte en grund och trappa neder til.

D. Trädgården som är kringsluten af staquette.

d. Tvänne derinnom varande jord frukts qvarter omgifne af rabattre, hvarå äro planterade åtskillige unga frukt trän.

e. En liten gräs plan.

f. Blomster qvarter, men en der vid stående ek, på en upphögd sand plan.

g. En smal gräs list, som gör om bygdt ifrån terrassen til den lägre plan.

- h.** Rabbattre omkring trädgården med 3ne der å emot byggningarne planterade unga frukt trån.
- i.** Sandgångar och grindar, tillika med en trappa neder ifrån trädgården.
- k.** En stenlagd och trä bro jemte en trappa til sjö bryggan.
- l.** En sand plan med 2ne derifrån gående alléer af åtskillige slags unga och nyligen planterade trån.
- m.** Äfven 2ne sand planer til en del upphögde af stenmurar, af hvilka den östra är på 2ne sidor omsluten af ett lågdt staquette, och å den wästra äro några holländska lindar planterade.
- n.** En gräs kulle, hvar ofvanpå är en sand plan til någon del kringssluten af unga holländska lindar, hvilken sorts trån äfven formara en derifrån gående allé, som emot sandgången nedan för sluttningen fördubblas igenom åtskilliga på sidorna planterade unga trån af flera sorter, tillika med några ifrån denna kulle gående smala promenader.
- o.** Fyra underqvistade, och til någon del utom Bergsjölunds Tract uphuggne vuer, ifrån näst skrifne kulle.
- p.** Vue, som visar stället af den på andra sidan om sjön belägne Tegelviken.
- q.** Vue af Salt Bruket.
- r.** Vue til Drottning Kristinas Lust hus, och den emot andra sidan af sjön liggande Häst Holmen.
- s.** Vue åt sjön.
- t.** Vue till Tolförs Holmen, och Täck Udden.
- u.** En reservoir med därtil gående diken, igenom hvilka watten ledet till den samma.
- v.** Fyra gräs planer med en på hvardera uppväxt ek.
- x.** Äfven åtskilliga gräsbeväxte planer, omgifne af några unga trån och rosen buskar.

- y. Fyra bugtige gräs lister, hvaraf 2ne til en del kringlutande af böja sig emot nästskrifna gräs planer.
- z. Bosquéer der och hvar belägna, af hvilka en del innefattar några unga trån och hassel buskar.
- a. Åtskilliga små tracter til plantager uptagne men ännu ofullkommade.
- b. Häckar platerade vid en del af vägarne.
- c.(otydligt) äro planterade, tillika med åtskilliga derifrån gående och på andra ställen befintliga sandgångar.
- d. Vägar ifrån gården, hvars sidor äro, til någon dels planterade med åtskilliga slags unga trån.
- e. Alla öfriga vägar innom denna tract.
- f. En smal promenad vid foten af ett berg, emot en berg och stenbunden backsluttning.
- g. Åtskillige unga trån af flere sorter, den och hvar planterade.
- h. En is källare.
- i. En gräs däl med någon sten bebunden.
- k. En liten och något djupare stenig, gräs dal.
- l. Ängs tracter, på åtskillige ställen belägne.
- m. Stenige gräs tracter.
- n. Berg och stenbundne backar, tämmeligen "horisontela" (?)
- o. Sluttande berg och stenbundne backar.
- p. Mindre dugelige berg och sten backar.
- q. Öfversta spetsen af ett högt och vidsträckt berg, tillika med contourn af dess öfre del.
- r. Detta bergs sluttning åt alla sidor.
- s. Åtskilliga andra berg och stora stenar.

t. En liten nyligen uptagen åker.

E. Betecknar gränsen omkring den tract som aller nådigst blifvit herr General Lieutenanten och commendeuren uplåten at få inhägna til Bergsjölunds öfrige ägor, hvilken innehåller 303023 "7/16" (otydligt) qvadrat alnar, eller 21 tunnland 20 5/8 kappland. Denna tract innefattar:

u. En ganska jämn ängsmark, bestående merendels öfveralt af järngod och något skar hårdvall.

v. Äfvenledes ängs tracter, något stenbunden.

x. Gräs backar af berg och sten bemängde.

y. Berg och oduglige sten backar.

z. En horisontel tract drottning Christinas borg eller grundval kallad, som är öfver allt belagd med kuller stenar, och beväxt i synnerhet på södra och östra sidorna af åtskillige större och mindre trän, bestående af gran, al och björk buskar.

aa. En väg med ett dike på hvardera sidan som "tillförerne" (?) blifvit nyttjad til och ifrån Bergsjölund.

bb. En nyligen anlagd väg, som i stället för den sistnämnda kommer af hädan efter nyttjas.

cc. Likaledes en väg som för detta blifvit brukad åt wed gården: men går nu utom Bergsjölunds gräns.

dd. Små "lineer" (?) som utvisa hvaräst gärdesgården tilförene stådt. Alla inom dessa beskrifna tracter tilika med åtskillig eder utomkring upväxte trän och buskar, så väl som d förut uptagne planterade trän, äro efter deras å marcken ågande ställen rätteligen på denna afritning utsatte, och bestå af följande sorter:

1. Ekar
2. Björkar
3. Wal björkar
4. Sur aplar
5. Lindar
6. Aspar
7. Rönnar
8. Alar
9. Tallar

- 10. Granar
- 11. "Häsfall" (?) buskar
- 12. Häggar

F. En af herr generalen och commendeuren projecterad tact att til är nående af mera utrymme vid gården åt sjösidan, få tilstånd af "ingärda" (?) til Bergsjölund, hvilken består af bergig och stenbunden marck.

ee. En der innom belägen, och nu mera ödelagd krydd täppa.

ff. En igenom denna tract gående wäg.

G. En inhägnad som innefattar en åker, hvilken af herr General lieutenanten och commendeuren, nyttjas till trädgårds växters drifvande, emot en årlig utgift af Waldermars Uddens ägor.

Sålunda vara vid afmätningen befunnit betygar Lars Reins Kökeritz.

Info om Lars Reinhold Kökeritz , överinspektor och lantmätare (f. 1741-1820)

Son till generalauditör Kökeritz och Elisabeth Eva Bruun. Var student i Uppsala och kadett vid artilleriet. Tog examen 1762. Erhöll överinspektors titel 1781. Död 1820 i Västerås. Gift med Sofia Gustava Laurent (f. 1766-1827). Kökeritz verkställde på uppdrag av Gustaf III kartor för lustslottet Ulriksdal mellan 1772-74, samt Kina slott vid Drottningholm mellan 1779-80. Vid Drottningholm var han sysselsatt fram till år 1789 bland annat med anläggande av vägen till Stockholm.